

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 60/08-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. februára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. Č., K., zastúpeného advokátkou JUDr. H. K., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice - okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 124/99, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Č. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júla 2007 doručená sťažnosť J. Č., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. H. K., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice - okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 124/99.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa žalobným návrhom z 19. novembra 1996 domáhal na okresnom súde zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. 24 v katastrálnom území K. proti J. I., K., a spol. Vec bola okresným súdom pôvodne zaevidovaná pod sp. zn. 16 C 601/96, v súčasnosti je vedená pod sp. zn. 16 C 124/99.

Sťažovateľ uviedol, že od začiatku súdneho konania ubehlo už viac ako desať rokov a napriek tomu v predmetnom konaní nebolo vydané konečné právoplatné rozhodnutie vo veci samej. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd nedôsledným postupom pri vedení namietaného súdneho konania neprimerane predlžuje trvanie tohto súdneho konania.

Na skutočnosť, že v predmetnom konaní okresný súd konal so zbytočnými priet'ahmi, upozorňoval sťažovateľ opakovane viackrát (urgenciami, ako aj sťažnosťou predsedovi okresného súdu z 19. decembra 2003, na ktorú odpoveď nedostal). Následne sa sťažovateľ sťažnosťou na priet'ahy v konaní z 19. septembra 2005 obrátil na ústavný súd. Ten nálezom sp. zn. II. ÚS 219/05 z 15. marca 2006 rozhodol, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 124/99 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 16 C 601/96) porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázal okresnému súdu v tomto konaní konať bez zbytočných priet'ahov a priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie a úhradu trov konania.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že v období od právoplatnosti nálezu ústavného súdu (9. júna 2006) okresný súd síce nariadil tri pojednávania, ale dve boli odročené. Posledné pojednávanie sa uskutočnilo 2. februára 2007, po ktorom okresný súd uznesením konanie prerušil do právoplatného skončenia stavebného konania vedeného Obcou K. ako stavebným úradom (ďalej len „obec“). Podľa názoru sťažovateľa *„toto konanie však v žiadnom prípade nemá a nebude mať význam pre rozhodnutie súdu a rozhodnutie od neho nezávisí. A to z dôvodu, že existencia či neexistencia nehnuteľnosti nemajú vplyv na možné rozdelenie nehnuteľnosti, keďže existuje jediná prístupová cesta. Navyše havarijný stav rodinného domu je aj dôsledkom nečinnosti súdu, ktorý za takmer jedenásť rokov vo veci nerozhodol“*.

Následne po tom, ako sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní zo 16. mája 2007 predseda okresného súdu vyhodnotil ako nedôvodnú, sťažovateľ sa obrátil na ústavný súd so sťažnosťou aj po druhýkrát.

Podľa tvrdenia sťažovateľa zo strany okresného súdu v namietanom konaní dochádza k porušovaniu jeho označeného základného práva, pričom poukazuje na skutočnosť, že prietahy v súdnom konaní vyvolávajú u neho psychický stav neistoty a očakávania.

V tejto súvislosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd deklaroval porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 124/99, prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 124/99 konal bez zbytočných prietahov, priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 500 000 Sk a úhradu trov konania v zatiaľ nevyčíslenej sume.

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí podľa § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Skúmal pritom, či má na jej prerokovanie právomoc, či má náležitosti predpísané v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, či nie je neprípustná, podaná niekým zjavne neoprávneným alebo oneskorene, ako aj to, či nie je zjavne neopodstatnená.

Jedným z dôvodov na odmietnutie sťažnosti v rámci predbežného prerokovania je podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde jej zjavná neopodstatnenosť. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom opätovne namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorého sa mal dopustiť okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 124/99 o návrhu sťažovateľa na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam.

K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy v období do 9. júna 2006

Ústavný súd zo sťažnosti sťažovateľa a z vyžiadaného spisového materiálu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 16 C 124/99 zistil, že v tejto veci už sťažovateľ namietal na ústavnom súde porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 16 C 124/99 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 16 C 601/96). Ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 219/05 z 15. marca 2006 rozhodol, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 124/99 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 16 C 601/96) porušil základné právo sťažovateľa, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy. Okresnému súdu prikázal v konaní vedenom pod sp. zn. 16 124/99 konať bez zbytočných prieťahov a sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie v sume 60 000 Sk, ako aj úhradu trov konania. Predmetný nález ústavného súdu nadobudol právoplatnosť 9. júna 2006.

V zmysle ustanovenia § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

S poukázaním na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v období do 9. júna 2006 ako neprípustnú z dôvodu predchádzajúceho rozhodnutia ústavného súdu v tejto veci.

K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy v období po 9. júni 2006

Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že napriek nálezom ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 219/05 okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 124/99 opätovne koná v jeho veci s prietahmi. V tejto súvislosti poukázal na to, že v roku 2006 okresný súd napriek trom nariadeným pojednávaniam dve z nich odročil bez pojednávania vo veci. Pojednávanie konané 2. februára 2007 okresný súd odročil za účelom oboznámenia sa so stavebným konaním vedeným obcou pod č. 101/2006-305/06. Následne okresný súd na návrh J. I. (ďalej len „žalovaný“) uznesením z 10. mája 2007 v spojení s opravným uznesením zo 6. júna 2007 konanie vo veci prerušil až do skončenia predmetného stavebného konania. K právoplatnému rozhodnutiu vo veci zo strany okresného súdu tak do dňa podania opätovnej sťažnosti ústavnému súdu nedošlo.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. I. ÚS 167/03). Posúdenie otázky, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý

zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 61/03).

V okolnostiach prípadu ústavný súd v prvom rade konštatuje, že v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 124/99 v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezú ústavného súdu (9. júna 2006) vzhľadom na doterajšiu dĺžku súdneho konania (takmer jedenásť rokov) treba postup okresného súdu hodnotiť prísnejšie.

Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu zistil, že dôvodom odročenia pojednávania nariadeného na 11. máj 2006 bola dlhotrvajúca práceneschopnosť žalovaného, ktorý napriek právnomu zastúpeniu trval na osobnej účasti na pojednávaní. Prípisom doručeným okresnému súdu 23. júna 2006 žalovaný oznámil, že jeho práceneschopnosť naďalej trvá. Keďže jej ukončenie žalovaný ani v nasledujúcich mesiacoch nepreukázal, okresný súd prípisom z 20. novembra 2006 vyzval jeho právnu zástupkyňu, aby oznámila, či je žalovaný schopný zúčastniť sa pojednávania. Keďže odpoveď okresnému súdu nebola doručená, 8. januára 2007 okresný súd nariadil pojednávanie na 2. február 2007.

Až 31. januára 2007 žalovaný okresnému súdu oznámil, že obcou ako stavebným úradom je vedené konanie o odstránenie stavby, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie vo veci. Z uvedeného dôvodu žalovaný navrhol okresnému súdu prerušiť konanie vedené pod sp. zn. 16 C 124/99 do právoplatného rozhodnutia stavebného úradu. Zároveň žalovaný ospravedlnil svoju neprítomnosť a neprítomnosť právnej zástupkyne a požiadal o odročenie pojednávania nariadeného na 2. február 2007.

Okresný súd na základe uvedeného pojednávania konané 2. februára 2007 odročil na neurčito za účelom oboznámenia sa so stavebným konaním vedeným obcou pod č. 101/2006-305/06 a zároveň si následne prípisom z toho istého dňa vyžiadal od obce príslušný spisový materiál.

Uznesením sp. zn. 16 C 124/99 z 10. mája 2007 v spojení s opravným uznesením zo 6. júna 2007 okresný súd prerušil konanie až do skončenia stavebného konania vedeného obcou pod č. 101/2006-305/06. Na základe odvolania sťažovateľa z 22. mája 2007 okresný súd 11. júla 2007 vec postúpil Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) za účelom rozhodnutia o odvolaní.

Uznesením sp. zn. 11 Co 6/2007 z 21. augusta 2007 krajský súd zrušil prvostupňové uznesenie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie s právnym záverom, že nie sú dané podmienky na prerušenie konania. Okresnému súdu bolo predmetné uznesenie doručené 29. októbra 2007.

Okresný súd už 30. októbra 2007 nariadil pojednávanie vo veci na 16. november 2007 a za tým účelom predvolal účastníkov konania. Keďže na tomto pojednávaní účastníci konania predniesli, že medzi nimi prichádza do úvahy aj možnosť uzavretia zmluvy, okresný súd pojednávanie odročil na 21. november 2007. Uznesením z 21. novembra 2007 okresný súd napokon schválil zmluvu účastníkov vo veci o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10. decembra 2007.

Ústavný súd na základe svojich zistení konštatoval, že hoci celková doba konania vo veci sťažovateľa bola neprimerane dlhá (od začiatku konania viac ako jedenásť rokov), pričom v okolnostiach prípadu ústavným súdom posudzovaná doba konania okresného súdu po náleze ústavného súdu do právoplatného skončenia konania síce tiež nebola uspokojivá (17 mesiacov), ale je ústavne akceptovateľná. Preto podľa názoru ústavného súdu nemožno kvalifikovať postup okresného súdu v posudzovanom období ako taký, ktorý by mohol spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej postup okresného súdu po 9. júni 2006 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Preto sa ústavný súd už nezaoberal ani jeho ďalšími návrhmi uvedenými v sťažnosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2008